

Vonyarcvashegy Nagyközség Polgármestere
8 3 1 4 Vonyarcvashegy, Kossuth Lajos u. 42.
☎: 83/348-033, 83/348-083 fax: 83/548-021

Üi. szám: 104-~~12~~/2014.

Előterjesztés

Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete
2014. december 11-ei soros ülésére

Tárgy: A Temetői Szabályzat közzétételéről szóló 21/2001. (XII. 1.) önkormányzati rendelet módosítása (rendelettervezet)

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális temetés, mint fogalom bevezetéséről első ízben a főszabályként 2013. november 1-jén hatályba lépő, a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Ttv.) módosításáról rendelkező 2013. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 2014. január 1-jével hatályba lépő szabályai rendelkeztek. A szociális temetés intézményének megteremtésével lehetőség nyílik arra, hogy alanyi jogon mindenki számára ingyenesen választható legyen az elhunyt hozzátartozó eltemettetése. A *szociális temetés* az értelmező rendelkezés szerint az eltemettető vagy az általa felkért személy személyes közreműködésével, az állam által biztosított kellékekkel ingyenes temetési helyre történő koporsós vagy hamvasztásos temetés, amely az eltemettető számára ingyenes.

A Ttv. 6. § (4) bekezdése értelmében *köztemető esetében* a temető használatának rendjéről önkormányzati rendeletben kell rendelkezni. A Módtv. módosította a Ttv. felhatalmazó rendelkezéseit is, miszerint eredetileg 2014. január 1-jétől a települési önkormányzatoknak rendeleti úton meg kell határozni – többek között – a temetési szolgáltatás, a szociális temetés és a temetőben végzett egyéb vállalkozói tevékenységek ellátásának temetői rendjét.

Módosult azonban a szociális temetésre vonatkozó szabályok hatálybaléptetésének eredeti elképzelése, változatlan szabályozás mellett továbbra is jogrendünkben maradt a szociális temetés intézménye, csupán annak hatálybalépése változott meg **2015. január 1-re**. A fő szabályok a Ttv. 24/A–24/C. §-ában kerületek szabályozására.

A törvény értelmében a temető üzemeltetését a Ttv.-ben, kormányrendeletben, továbbá temetőszabályzatban vagy *köztemető esetén önkormányzati rendeletben* meghatározott rendelkezések szerint kell ellátni. A módosítás értelmében *szociális temetés esetén* az üzemeltető:

- biztosítja a szociális temetés temetői rend szerinti ellátásának lehetőségét;
- ellenőrzi a szociális temetési helyek elhelyezésére, méretezésére vonatkozó előírások betartását;

– biztosítja a sírhely kiásásához, a koporsó leengedéséhez és a betemetéshez szükséges eszközöket.

Ezen túlmenően, az új 16/A. § alapján a köztemető üzemeltetőjének **gondoskodnia kell** arról, hogy a szociális temetés lebonyolításában résztvevők megismerhessék a temetéssel összefüggő munkavédelmi, közegészségügyi, járványügyi szabályokat, illetve **ellenőrzi** a személyes közreműködést végzők temetőben végzett tevékenységét.

A szociális temetés bevezetésével önkormányzatokra háruló feladat, hogy a köztemetőben a koporsós temetések számára **szociális parcellát**, urnás temetések számára **szociális temetkezési helyet** jelöl ki.

A helyi jogalkotásban érdemes megfontolni az alábbiakat:

- a) Tekintettel arra, hogy a szociális temetés ellátásának temetői rendjét illetően joggyakorlattal nem rendelkezünk, a helyi rendeletalkotás során elsősorban **a köztemetőkre és a temetkezés helyi szabályaira vonatkozó önkormányzati rendelet módosítása** és nem új rendelet alkotása javasolt;
- b) Célszerű beépíteni a helyi rendeletbe a szociális temetés előkészítése és lefolytatása során követendő eljárásra vonatkozó alapvető, **az emberi méltóságot és kegyeleti jogokat védő szabályokat**, úgy mint például az eljárás
 - ne sértse a hozzátartozók és a temetőt látogatók érzéseit,
 - ne akadályozza a temetési helyek látogatását,
 - a temető létesítményeiben, felszereléseiben kárt ne okozzon,
 - a szomszédos sírhelyek sérülésével, szennyeződésével ne járjon;
- c) A szociális temetés iránti **igény bejelentésére** vonatkozó részletszabályok kidolgozása során nem csupán az ésszerű, hanem az emocionális szempontokat is szem előtt kell tartani.

Külön kiemelendő, hogy a Ttv. új 24/A. § (2) bekezdése értelmében a szociális temetést az eltemettetésre kötelezett igényelheti, mégpedig **az elhunyt utolsó lakóhelye szerinti önkormányzattól**. Amennyiben azonban az eltemettető szociális temetést igényelt, de nem tud gondoskodni a személyes közreműködés biztosításáról, erről tájékoztatja az önkormányzatot, amely **közköltségen történő temetés** keretében gondoskodik az elhunyt eltemettetéséről.

A szociális temetés mint alanyi jogon járó lehetőség mellett ugyanis továbbra is hatályos a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) 48. §-ában foglalt **köztemetés**. A Szocvtv. értelmében főszabályként az elhunyt személy közköltségen történő eltemettetését **a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármestere** – önkormányzati hatáskörben – akkor köteles elrendelni, ha

- nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy
- az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.

A Ttv. 20. § (1) bekezdése értelmében **a temetésről sorrendben a következők kötelesek gondoskodni:**

- aki a temetést szerződésben vállalta,
- akit arra az elhunyt végrendelete kötelez,
- végintézkedés hiányában elhunyt temetéséről az elhalálózása előtt vele együtt élő házastársa vagy élettársa,
- az elhunyt egyéb közeli hozzátartozója a törvényes öröklés rendjének megfelelően.

A fenti két jogintézményt az alábbi táblázat foglalja össze:

Szabályozás	Szociális temetés	Köztemetés
illetékesség	az elhunyt utolsó lakóhelye szerinti önkormányzat	a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármestere
temetési költségek	a holttest hamvasztásának költségét az elhunyt utolsó lakóhelye szerinti önkormányzat, a holttest köztemetőben történő tárolásának és hűtésének költségét a köztemető fenntartója, a holttest temetőn kívüli szállításának költségét az állam viseli	a köztemetés költsége magában foglalja az egészségügyi intézményben végzett halottkezelési tevékenység és a halottszállítás díját is
eltemettetőt terhelő költségek, hagyatéki teher	az eltemettetőt temetési költségek nem terhelik, és azok hagyatéki teherként sem érvényesíthetők	az eltemettetésre köteles személy a köztemetés költségeinek megtérítésére kötelezhető, vagy hagyatéki teherként jelentkezik
személyes közreműködés	az eltemettető vagy az általa felkért személy személyes közreműködésével	nincs
felelősség a közreműködésért	a hozzátartozó saját felelőssége	a hozzátartozónak felelőssége nincs
ellenőrzés, szankció	van	nincs
eljárás megindítása	igénybejelentéssel	kérelemre vagy hivatalból

A Módr. 2015. január 1-jén hatályba lépő szabályai szerint az elhunyt lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat a haláleset tényéről, és az elhunyt ismert adatairól történt értesítést követően egy munkanapon belül tájékoztatja az eltemettetésre kötelezettet a szociális temetés lehetőségéről. Az eltemettetésre kötelezett az önkormányzat tájékoztatását követő 3 napon belül nyilatkozik arról, hogy igényli-e a szociális temetést. A szociális temetést az igény bejelentését követő 7 napon belül le kell bonyolítani.

A fentieket összegezve megállapítható tehát, hogy a 2015. január 1-jétől hatályba lépő rendelkezés alapján a szociális temetés lehetőségét biztosítani kell a temetők fenntartójának szociális sírhely kijelölésével és a temetés szolgáltatáshoz szükséges eszközök és szakmai felügyelet biztosításával.

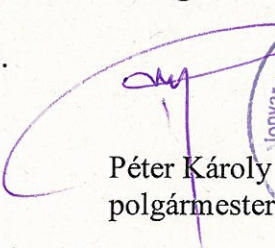
A szociális temetéshez a sírhelyet (az első megváltásig), a koporsót vagy urnát, illetve sírjelet az állam térítésmentesen biztosítja. A temető fenntartója viseli a köztemetőben történő tárolás, hűtés, illetve hamvasztás költségét.

A rendelet-módosításról a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1) bekezdése alapján előzetes hatásvizsgálat készült:

1. Társadalmi hatások: nincs
2. Gazdasági, költségvetési hatások: a szociális temetés tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása jelenleg még nem ismert költségeket jelentenek
3. Környezeti és egészségügyi következmények: nincs
4. Adminisztratív terheket befolyásoló hatások: nincs,
5. A jogszabály megalkotásának szükségessége: Felsőbb jogszabályváltozás teszi kötelezővé a rendelet módosítását.
6. A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, tárgyi, szervezeti és pénzügyi feltételek rendelkezésre állnak.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és az alábbi rendeletmódosítást elfogadni szíveskedjen.

Vonyarcvashegy, 2014. december 2.

Péter Károly
polgármester

Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének

...../2014. (.....) önkormányzati rendelete

**A Temetői Szabályzat közzétételéről szóló 21/2001. (XII. 1.) önkormányzati
rendelet módosításáról**

Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete a temetőkről és a temetkezéssel kapcsolatos feladatokról szóló 1999. évi XLIII. törvény, 41. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, valamint az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a Temetői Szabályzat közzétételéről szóló 21/2001. (XII. 1.) önkormányzati rendeletét (továbbiakban: Rendelet) az alábbiak szerint módosítja:

1. §

A Rendelet Függelékének III. fejezete a következő címmel és 5/A, 5/B §-al egészül ki:

„ SZOCIÁLIS TEMETÉS

5/A. §

- (1) A szociális temetés céljára szociális parcellát, temetkezési helyet a köztemetőben ki kell jelölni.
- (2) Az önkormányzat köteles ellátni a szociális temetéssel kapcsolatos a temetőkről és a temetkezéssel kapcsolatos feladatokról szóló 1999. évi XLIII. törvény 16. §-16/A. §-ban meghatározott tevékenységeket.

5/B §

- (1) Az önkormányzat nevében az eltemettetésre kötelezett szociális temetés lehetőségéről szóló értesítési és tájékoztatási feladatát a jegyző a hivatal közreműködésével köteles ellátni.
- (2) A szociális temetés iránti igény a temető üzemeltetőjénél jelenthető be. Az eltemettetésre kötelezettnek, az igénybejelentés során nyilatkoznia kell, hogy koporsós vagy hamvasztásos temetésre kerül sor.
- (3) Az Önkormányzat képviselő-testülete a polgármesterre ruházza a szociális temetésre való jogosultság megállapításával kapcsolatos feladat- és hatásköreit. A szociális temetés iránti kérelmet haladéktalanul el kell bírálni. A döntésről határozatot kell hozni. A szociális temetésre való jogosultságot megállapító határozatnak tartalmaznia kell az eltemettető, és ha vannak a személyes közreműködők jogait és kötelezettségeit. Ez a határozat az alapja a szociális temetés megszervezése érdekében tett intézkedéseknek, kötelezettségvállalásoknak.
- (4) Az Önkormányzat képviselő-testülete a polgármesterre ruházza a szociális temetés megszervezése érdekében a 145/1999. (X. 1.) Korm. rendelet 17/B. §-ban meghatározott feladatok ellátási kötelezettségét, valamint feljogosítja a polgármestert a szociális temetés során az önkormányzat nevében történő egyéb szervezési, és lebonyolítási feladatok ellátására.

(5) A polgármester köteles a szociális temetés megszervezésével, lebonyolításával kapcsolatos feladatok nyomon követése érdekében nyilvántartást vezetni.

(6) A szociális temetés előkészítése és lefolytatása során valamennyi tevékenység úgy végezhető, hogy:

- a) az ne sértse a hozzátartozók és a temető látogatók érzéseit,
- b) ne akadályozza a temetési helyek látogatását,
- c) a temető létesítményeiben, felszereléseiben kárt ne okozzon,
- d) a szomszédos sírhelyek ne sérüljenek, ne szennyeződjenek.

(7) A szociális temetési helyek első használati idejének lejártát követő újraváltási díjai:

a) egyes sírhely: 5.500.- Ft

b) urnasírhely: 5.500.- Ft

(8) a szociális temetési sír 2,10 m hosszú és 0,90 m széles.”

2. §

Záró rendelkezések

(1) Jelen rendelet 2015. január 1. napján lép hatályba.

(2) Jelen rendelet a hatályba lépést követő napon hatályát veszti.

Péter Károly
polgármester

Bertalanné dr. Gallé Vera
jegyző

Kihirdetve 2014.

Bertalanné dr. Gallé Vera jegyző

1999. évi XLIII. törvény
a temetőkről és a temetkezésről
KIVONAT

6. § (1) A temető tulajdonosának feladata a temető tárgyi és infrastrukturális létesítményeinek, zöldfelületeinek, valamint sírhelytábláinak megépítése, illetőleg kialakítása.

(2) A temető tulajdonosának feladata a temető kegyeleti méltóságának őrzése.

(3) A temető tulajdonosa - ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik - köteles a temető fenntartásáról, továbbá üzemeltetéséről gondoskodni. E feladatait saját maga, illetve - szerződés alapján - gazdálkodó szervezet útján is elláthatja.

(4) Köztemető esetében a temető használatának rendjéről önkormányzati rendeletben, egyéb temetők esetében temetőszabályzatban kell rendelkezni.

7. § (1) A temető fenntartásával és üzemeltetésével összefüggő feladatok ellátását a temetkezési szolgáltatást engedélyező hatóság ellenőrzi.

(2) ²³

(3) Ha a köztemető fenntartásával és üzemeltetésével összefüggő feladatokat az önkormányzat a kegyeleti közszolgáltatási szerződés útján látja el, a temetkezési szolgáltatást engedélyező hatóság ellenőrzi a szerződésben foglaltak maradéktalan teljesítését. Szerződésszegés esetén kezdeményezheti a szerződés felmondását.

(4) A temetkezési szolgáltatást engedélyező hatóság az ellenőrzés során a köztemetőben vezetett nyilvántartásokba betekinthat, továbbá vizsgálhatja a temetőben szolgáltatást végzők jogosultságát.

16/A. § (1) A köztemető üzemeltetője gondoskodik arról, hogy a szociális temetés lebonyolításában részt vevők megismerhessék a temetéssel összefüggő munkavédelmi, közegészségügyi, járványügyi szabályokat.

(2) Szociális temetés esetén a köztemető üzemeltetője a személyes közreműködést végzők temetőben végzett tevékenységét ellenőrzi. A jogszabályban foglaltak be nem tartása esetén a köztemető üzemeltetője felhívja a személyes közreműködést végzőt a munkavédelmi, közegészségügyi, járványügyi előírások betartására. Ezek nem teljesítése esetén a köztemető üzemeltetője megteszi a szükséges intézkedéseket a feladat elvégzése érdekében, melynek költségei a személyes közreműködést vállalót terhelik.

20. § (1) A temetésről sorrendben a következők kötelesek gondoskodni:

a) aki a temetést szerződésben vállalta;

b) akit arra az elhunyt végrendelete kötelez;

c) végintézkedés hiányában elhunyt temetéséről az elhalálozása előtt vele együtt élő házastársa vagy élettársa;

d) az elhunyt egyéb, közeli hozzátartozója a törvényes öröklés rendje szerint.

A szociális temetés

24/A. § (1) Szociális temetés esetén e törvény rendelkezéseit ebben az alcímben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Szociális temetést az eltemettetésre kötelezett igényelhet az elhunyt utolsó lakóhelye szerinti önkormányzattól.

(3) Szociális temetés keretében az elhunyt hűtéséről, szállításáról, továbbá az eltemettető választása szerint a hamvasztásról az állam gondoskodik. A szociális temetéshez az állam sírhelyet, koporsót, urnát és sírjelet biztosít.

(4) A köztemető fenntartója jogszabályban meghatározott esetben a köztemetőben a koporsós temetések számára szociális parcellát, urnás temetések számára szociális temetkezési helyet jelöl ki. Vallási közösség tulajdonában lévő köztemetőben a helyi önkormányzat szociális parcellát, szociális temetkezési helyet jelöl ki minden esetben, ha a helyi önkormányzat tulajdonában a településen nincs köztemető. A szociális parcella, szociális temetkezési hely elhelyezkedéséről az önkormányzat a vallási közösség tulajdonában levő temető fenntartójának véleménye kikérését követően dönt. Szociális parcellában, szociális temetkezési helyen kizárólag szociális temetés végezhető.

(5) Szociális temetés választása esetén az eltemettetőt temetési költségek nem terhelik, és azok hagyatéki teherként sem érvényesíthetők. Ha az eltemettető a szociális temetésre vonatkozó jogszabályi előírásoktól eltér, köteles a temetéshez kapcsolódó előkészítés, öltöztetés, szállítás, hűtés, esetleges hamvasztás költségét, a sírhely megváltási díját, a felhasznált koporsó vagy urna és sírjel árát a költségviselő szervezet részére megtéríteni.

(6) Szociális temetésre nem kerülhet sor, ha a temetést szerződésben vállalták.

(7) Az eltemettető vagy az általa felkért személy a szociális temetés igénylése során nyilatkozatban vállalja, hogy maga látja el a következő temetkezési szolgáltatásokat:

a) az elhunyt temetésre való előkészítése (mosdatása, felöltöztetése), kivéve a 24/B. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott esetet,

b) sír vagy urnasír kiásása és visszahantolása,

c) koporsó, urna gépjármű nélküli szállítása a temetőn belül, és

d) a sírba helyezés vagy urnaelhelyezés

(a továbbiakban együtt: személyes közreműködés).

(8) Az eltemettető és a szociális temetésben közreműködők nyilatkoznak továbbá arról, hogy a) a (7) bekezdésben meghatározott tevékenységek elvégzése kapcsán az eltemettető nem ajánl fel, a személyes közreműködők pedig nem fogadnak el semmilyen ellenszolgáltatást, b) a szociális parcellával rendelkező temető üzemeltetője a munkavégzés szabályairól őket tájékoztatta, a munkavégzés során esetlegesen előforduló baleset miatt kártérítési követeléssel sem a temető tulajdonosa, sem a temető üzemeltetője, sem pedig az eltemettető felé nem élhetnek.

(9) A (7) és (8) bekezdésben meghatározott nyilatkozatokat legkésőbb a munkavégzés megkezdése előtt a szociális parcellával rendelkező temető üzemeltetője részére az eltemettető köteles átadni, ennek hiányában a munkavégzés megkezdését a temető üzemeltetőjének meg kell akadályoznia.

(10) Ha a szociális temetés iránti igény bejelentését követően olyan igazolható körülmény merül fel, ami a személyes közreműködést vállalót megakadályozza a személyes közreműködés ellátásában, az eltemettető más személyt kérhet fel és erről tájékoztatja az önkormányzatot.

(11) Amennyiben az eltemettető szociális temetést igényelt, azonban nem tud gondoskodni a személyes közreműködés biztosításáról, erről tájékoztatja az önkormányzatot, amely közkieltségen történő temetés keretében gondoskodik az elhunyt eltemettetéséről. A költségek hagyatéki teherként érvényesíthetők.

24/B. § ⁶⁶(1) Egészségügyi intézményben elhunytnál és boncolás esetén nincs lehetőség a személyes öltöztetésre. Egészségügyi és boncolást végző intézmény a boncolást követően a szociális temetés igénylésének igazolása alapján a holttestet a kegyeleti szempontok figyelembevételével helyreállítva és felöltöztetve adja át.

(2) A halottvizsgálati bizonyítványt kiállító orvos a holttesttel való közvetlen érintkezést a szociális temetésben személyes közreműködést ellátók számára közegészségügyi, járványügyi vagy kegyeleti okokból megtilthatja.

(3) Szociális temetés esetén kizárólag a 24/A. § (3) bekezdésében meghatározott kellékeket lehet felhasználni.

(4) Szociális temetés esetén az elhunyt ravatalozása, búcsúztatása a sírnál is történhet.

(5) Szociális temetési helyre az első betemetéstől számított 25 éven belül kizárólag szociális temetés keretében urna elhelyezése történhet.

(6) A szociális temetés ezen alcímben meghatározott előírásai vallási közösség szertartásai szerint végzett temetés esetén a vallási közösség hitéleti tevékenységét, vallási szokásait nem érintik.

24/C. § (1) Amennyiben szociális temetés keretében hamvasztásos temetésre kerül sor, a holttest hamvasztásának költségét az elhunyt utolsó lakóhelye szerinti önkormányzat viseli.

(2) Szociális temetés igénybevételekor a holttest köztemetőben történő tárolásának és hűtésének költségét a köztemető fenntartója viseli.

(3) A szociális temetés keretében a sírhely és a kellékek ingyenes biztosítása nem minősül ajándékozásnak, illetékfizetési kötelezettséget nem keletkeztet.

(4) Szociális temetés esetén a holttest temetőn kívüli szállításának költségét az állam viseli, a szállítást az elhunyt utolsó lakóhelye szerinti önkormányzat szervezi meg.